చుట్టాలు

'చుట్టాలు!' అనూ పతఖ్ఖుచుకుంటే వొళ్ళు జల్లుమని ముచ్చెమటలూ పోస్తాయి. దీనికి కారణం, వాళ్ళు వొచ్చి మనది నెల్ల గ్రాసం వారంరోజులలో వూడేస్తారని కాదు — ఈ కరువు రోజుల్లో అదికూడా వుండొచ్చు — కాని యింతకంటె ప్రబలమైన కారణాలున్నాయి.

మాది సముద్రపువొడ్డున వున్న వొక వూరు. మాకు సముద్రానికెదురుగానే పెద్ద మేడ యిల్లూ, దాని చుట్టూ తోటా వున్నాయి. ఇదిగాక సుమారు అరవై యెకరాల వాగాణీ వుంది.

ఒకనాటి వుదయం — యెనిమిది గంటలవుతుంది. ఏడున్నర గంటల రైలు వెళ్ళింది. ఇంతట్లో వొక టాక్సీ వొచ్చి యింటిముందు నిలిచింది. అందులోంచి సుమారు నలభైయేళ్లతను మనిషీ, ఆవెనక ఆయన భార్య సుమారు నలభైయేళ్ళావిడా, యిద్దరు మొగపిల్లలూ దిగేరు. ఆయన సిల్కుసూటు వేసుకున్నాడు. ఆవిడ మంచి జరీపట్టుచీరా, దానికి తగిన జాకెట్టూ ధరించింది. మోడరన్ ఫేషన్‌లో వుంది. చేతిలో యుటిలిటీ బ్యాగూ, కాళ్లకి విలవైన స్లిప్పర్లూ వున్నాయి. పిల్లలకి కూడా అప్‌టుడేట్ డ్రెస్సు వేశారు. కారు చప్పుడు విని మా ఆవిడా, దాసీరామీ యిద్దరు నౌకర్లూ వొచ్చారు.

ఆయన నన్ను చూసి 'ఏమోయ్! సంపత్! క్షేమనా' అని మా ఆవిడవేపు చూసి 'ఏమలా చూస్తున్నావు పిల్లా! మీ రఘునందన్ బాబుని: నన్నే మరిచిపోయేవా యేమిటి? అదుగో మీ పిన్నీ, తమ్ముళ్ళూ నిలబడే వున్నారు' అనగానే మా ఆవిడ వాళ్లని లోపలికి తీసుకు పోయింది. 'మీ నౌకర్ల పేర్లేమిటీ?' అని ఆయ నడిగేడు. చెప్పాను. 'యెస్! రంగన్నా సామానుపట్టుకురా' అంటూ తిన్నగా మేడమెట్లెక్కి నా పడకగదిలోకి వెళ్ళి అక్కడ తన తోలు సూటుకేసూ, భార్య ట్రంకూ, పిల్లల చిన్న పెట్టెలూ, బెడ్డింగులూ పెట్టిస్తున్నాడు. రంగన్నంటున్నాడు, 'బాబుగారిదీ గది'

'మరేం పరవాలేదు. ఈ గది చాల్నులే. ఆ మంచం, పరుపూ బాగానే వున్నాయి. మరి నాకోసం యేమీ వెయ్యకు. ఓయ్ నూకాలూ! అమ్మగారికో మంచం, పిల్లలిద్దరికీ రెండు మంచాలూ వేయించీ,' అని చెబుతున్నాడు. టాక్సీవాడు 'సంపత్కుమార్ బాబూ! నా అద్దె యిచ్చేస్తే వెళ్తానంటే, వాడి కైదురూపాయ లిచ్చి పంపేసేను.

లోపలి హాలులోకి వెళ్ళేసరికి మా ఆవిడా, చుట్టాలూ వున్నారు. ఆయన, 'మాసేవూ పిల్లా! మాకోసం నువ్వేమీ యెక్స్ట్రాగా చేయించక్కర్లేదు. నాకు రాత్రి యేదో వొక ఫలహారం, నిద్రపొయ్యే

[illegible]

టప్పుడు వొక అర్ధశేరు ఆవుపాలూ అలవాటు. మీ పిన్ని మాటా అంతే. అన్నంలో మీగడ పెరుగుంటే నే గాని ఆవిడకీ, మీ తమ్ముళ్లకీ పనికిరాదు. పిల్లలకిమాత్రం రాత్రి పడుకోబోయే ముందు నేతిమిఠాయి అలవాటు. నువ్వింకేమీ చేయించొద్దు. ఇంతకీ వంటవాళ్ళున్నారుకదా. వాళ్లే చేస్తారు' అని తనభార్యతో, 'ఏమే! యిది మన స్వంత యిల్లులాంటిది. వున్న కొద్దిరోజులూ మొహమాటంపడకుండా నీక్కావలసినవి చేయించుకో. ఓయ్ సంపత్! మీఅత్తకి యీమధ్య బ్లడ్‌ప్రెషరో, యేదో జబ్బూ, మీ చిన్నబావకి యెనీమియా వొస్తే మా డాక్టరుగారు స్థలం మార్చమన్నారు. ఇది సముద్రపొడ్డూ. అదీగాక నిన్నూ, మా పిల్లనీ చూసి యెన్నో సంవత్సరాలైందని మరో ఆలోచనలేకుండా యిక్కడికే వొచ్చేశాం. అన్నట్టు, నీకూతురుండాలి!'

'మా శారదా? అది శేషగిరిఇల్లుండో రావాలి. వాళ్ళ కాలేజీకి యివాళే శెలవు లారంభం.' ఇంతట్లో మా పెత్తండ్రి కూతురు శాంతా, దాని కొడుకూ వెనకింటిలోంచి వొచ్చి ద్వారందగ్గిర నిలబడ్డారు. వెంటనే రఘునందనుగారు: 'ఈమని షెవరోయ్' అన్నా డతినీరసంగా ఆమె వేపు చూస్తూ.

నా మనస్సుకి బాధ కలిగిందిగాని వోర్చుకుని 'అది మా విశ్వంబాబు కూతురు!' అన్నాను.

'లక్ష్మింపురంలో పంచాయితీబోర్డు గుమాస్తా.' అతడు పెదివి విరిచీసి, 'అగుంటదెవడు?' అనీసరికి నాకు అరికాలి మంట నెత్తికొచ్చింది.

మా శాంత సిగ్గుతో తలవొంచుకుని, మెల్లిగాఅంది, 'మామయ్యగారూ! వీడు నా కొడుకు. శెలవలికి మా అన్నయ్య రమ్మని రాస్తే మొన్ననే వొచ్చాం.' అంతలో మరింకేమి జరుగుతుందో అని మా ఆవిడ శాంతతో, 'వొదినా! వొంటింట్లో యేదో చప్పుడవుతోంది. వెంకమ్మగారు నూతి దగ్గిరకెళ్ళేరు. పిల్లి గానీ పాలు తాగేస్తోందేమో చూడండీ' అని దాన్ని పంపించింది. తరవాత మట్టమూ అతని కుటుంబం మేడెక్కిపోయేరు.

'సరే గాని, యీయన యెవరు? యెప్పుడూ చూచిన జ్ఞాపకంలేదు. మన కుటుంబం భోగట్టాలన్నీ తెలిసినవాడులా గున్నాడు?' అని అడిగాను.

'మన పెళ్ళికి వొచ్చేరు. మా పిన్నితోటి కోడలు తండ్రీని, యీయన తల్లీని, ఓ వేలు విడిచిన పినతండ్రి పెత్తండ్రి పిల్లలుట. వోమాటు మా రామన్నయ్య యేదో సందర్భంలో చెప్పేడు.' అని మాఆవిడ అన్నది.

'వీళ్ల దేవూరు?'

'బాగా తెలీదు. రామవరమో, వెంకటాపురమో ఏదో.'

ఈలోగా మేడమీదనించి ఆవిడ 'రామీ! రామీ!' అని దాసీదాన్ని పిలిచి, 'బాబుగారికీ, నాకూ, పిల్లలకీ, వేణ్ణీళ్లు తీసి, సబ్బువుంచు' అని కేకేసింది. ఆయన రంగన్నని పిలిచేడు. మరి కొన్ని నిమిషాలకి ఆ కుటుంబం అంతా కిందకి దిగేరు. రంగన్న ముందు నడుస్తున్నాడు. వాడి బుజమ్మీద నాలుగు టర్కీ తువాళ్ళూ, వో చీరా, వో జల్తారు

ధోవతీ, పట్టుపర్దా వున్నాయి. కింది హాలులోకి వొస్తూనే ఆవిడ 'అరూ'తో 'అమ్మాయీ! మా బట్టలు ప్రయాణంలో కుళ్ళయినాయి. చాకలి బట్టలు తేలేదు. మీ బాబయ్యగారికి అంతా తొందరే. అర్జంటుగా ప్రయాణం చేయించేరు.' అంటోంది.

ఆయన 'చాల్లే, మణి! ఈ సోదంతా యెందుకూ? ఇంతకీ పిల్లగానీ, అల్లుడుగానీ, వాళ్ల బట్టలు వాడేస్తున్నామని యేమైనా అనుకుంటే గదూ. రేపో, యెల్లుండో, మన నౌకరు బట్టలు పట్టుకుని రానేవొస్తాడు. అంతగా నీకు ముచ్చటైతే పిల్లకో పట్టు చీరా, అల్లుడికో పార్కుస్కిన్ను సూటూ మనం వెళ్లేముందు కొనియియ్యి.' అనేసి నీళ్ల

S. 219-X52 TL

కొట్లోకి వెళ్లేరు.

నీళ్లపోతైన తరవాత మేడెక్కుతూ రఘునందనుగారు, 'శాంతా! కాఫీ, టిఫినూ మేడమీదికి తెచ్చి' అని ఆర్డరిచ్చేరు. పాపం మా శాంత అలాగేనని వాళ్లందరికీ అవి తీసుకెళ్ళి యిచ్చింది. ఇదంతా చూస్తూవుంటే నాకు తలతిరిగినట్టయింది. ఆ సమయానికి మా డ్రైవరు రామగోపాల్గు వొచ్చి, 'బాబూ! కమీషనరుగారు కబురుపెట్టేరు. తమరు బయలుదేరితే కారు రెడీ చేస్తా'నన్నాడు. సరేనని నేను స్నానంచేసి, కాఫీ, టిఫినూ తీసుకుని బయటికి వొచ్చేసరికి మా చుట్టంకూడా కిందకి వొచ్చేడు. 'ఏమోయ్! పెద్ద కారు కొన్నావే! ఏమిటది?' 'స్టుడిబేకరు. నైసుచేర్స్లయింతరవాత కొన్నాను. పాతికవేలైంది.' అంటూ నేను వెళ్లేను.

తిరిగి నేనింటికి వొచ్చేసరికి పన్నెండు గంటలైంది. మా చుట్టం నాకోసం యెదురు చూస్తున్నాడని మా అరూ చెప్పింది. నేను వెంటనే డ్రెస్సు మార్చుకుని ఆయన్ని రమ్మనిచెప్పి భోజనానికి కూచున్నాను. అప్పుడాయన 'మా శావూ, సంపత్! నాకు పదిగంటలకి భోజనం అలవాటు. మీ అత్తా, పిల్లలూ, నేనూ కలిసి వొకమాటే భోంచేస్తాం. మా వంటవాడు మేడమీదికే తెచ్చేస్తాడు.' అంటే నేను నాకోరకు కనిపెట్టుకుని వుండక్కర్లేదనీ: ఆయన తన యిష్టం వొచ్చినప్పుడు భోంచెయ్యొచ్చని చెప్పేను.

తరవాత జరిగిన సంగతేమిటంటే మా రంగన్నా, నూకాలూ ఆయనకీ, రామి ఆవిడకీ, పిల్లలకీ ముందు సేవచేసి, తరవాత మాకు కావలసిన పనులుచేసే యేర్పాటు ఆయనే చేసేడు. వాళ్ళ భోజనం, టిఫినూ మేడమీదికే తెప్పించుకోవడం, అవి మా శాంతే తీసుకెళ్లడం ఆరంభమైంది. నాకు యిదంతా మా అరూవల్ల తెలిసింది. మాఆవిడ శాంతని వొద్దంటే, ఆ అమాయకురాలు, 'పోనీ వొదినా. ఇంటికొచ్చిన పెద్దమనుష్యులకా మాత్రం చేస్తే యేంపోయిందీ. వాళ్ళ నగౌరవంచేస్తే అన్నయ్యే మనుకుంటాడో.' అన్నాదిట. మా శాంత పేరుకి తగినట్టు శాంతమూర్తే. అది నా పిత్తండ్రి కూతురు. చిన్నప్పట్నించీ నాకు అన్నదమ్ములూ, అక్కచెల్లెళ్లూ లేకపోబట్టే, దాన్ని చూస్తే నాకు తగని అభిమానం. దానికిద్దరు కొడుకులు. పెద్దవాడికి నేనే చదువు చెప్పిస్తున్నాను: ఎం. బీ. నాలుగోసంవత్సరం చదువుతున్నాడు. మా శారదకూడా యీయేడే మెడికలు కాలేజీలో చేరింది. వాళ్లిద్దరూ కొద్దిరోజుల్లో వొస్తారని చూస్తున్నాం.

ఇక కథ. నా కారుకి తెరిపివుండేది కాదు. నే నింటికి రాగానే, 'రాంగోపాల్! వేగంరావోయ్. కారు పనివుంది' అనే కేక వినబడేది. ఏదైనా కొత్తపిక్చరొస్తే, 'ఏమోయ్, సంపత్! మీ అత్తా, బావలూ, ప్రోగ్రాం వేశారోయ్. నువ్వూ;అరూకూడా రావాలి. రెండోఆటకి కారు రెడీచెయ్యమని రాంగోపాల్తో చెప్పూ' అనీ వాడు. మొట్టమొదటినాడు మేమందరం సినీమాహాలుదగ్గిర కారుదిగేం. వెంటనే ఆయన 'సంపత్! బాక్సురెంగేజిచేసీ లేకపోతే మీఅత్త షో ఎంజాయ్ చెయ్యలే'దన్నాడు. జేబులోంచి పర్సుతీస్తాడేమోనని వొకమినిటు చూసేను. కాని అటువంటిదేమీ జరగలేదు సరిగదా తనభార్యతో, 'మణీ! అల్లుడు బాక్సుతీసుకుంటున్నాడు. నువ్వు యిజీగా కూచుని చూడొచ్చు' అంటున్నాడు. మరి చేసేది లేక డ్రైవరుచేత బాక్సుటికెట్టు తెప్పించేను. ఈవిధంగానే యించుమించు ప్రతీ కొత్తఆటకి జరిగేది.

మా చుట్టాలొచ్చిన వారంరోజులకి మా శారదదగ్గిర్నించి టెలిగ్రాం వొచ్చింది. అదీ, మాశాంతకొడుకు విజయం, మర్నాడు ఎక్సుప్రెస్సులో వొస్తున్నామని. దానికి మేడమీద గది వుంటే నేకాని వీల్లేదు. అక్కడ యీచుట్టాలు మకాం వేసేరు. వాళ్లు యింతల్లో కదిలేటట్టు లేదు. మేమ, వాళ్లు ఆక్రమించేరని మానౌకర్లకీ, మా ఆవిడకీ కోపంగా వుండేది. నా మెత్తదనమే యిందుకు కారణమనేవాళ్లు. ఆరోజు మధ్యాహ్నం వొంటిగంటవుతుంది. నేను కిందహాలులో యీజీచేరులో కూచుని కళ్లుమూసుకుని యేదో ఆలోచిస్తున్నాను. కొంతదూరంలో గుమ్మందగ్గిర, రంగన్నా, నూకాలూ, రామీ, చేరి బాతాఖానీ ఆరంభించేరు.

నూకాలు: రంగన్నమామా! ఈసుట్టం గొప్ప డాబుసేత్తున్నాడు. లోపల లొటారంనాగుంది. ఎప్పుడుసూసినా బాబుగారి దిరేసు వేసోకటం, బాబుగారి సిగరేట్లు, అన్నీ వాడేత్తున్నాడు. నూత్తే గొప్పనక్కనాగున్నాడు (నక్క అంటే అతిలోభి. విశాఖ జిల్లాపదం).

రంగన్న: అదేగా. బాబుగారు మామంచోరు: అల్లొచ్చిన కాణ్ణుంచీ మేడమీది కెల్లమేనేదు. 'ఏం బాబూ' అంటే 'పోనీరా' అంటారు. అమ్మగోరి పట్టుకోకలూ, రైకలూ, యీయమ్మ లొడిగేస్తున్నాది.

బోనోమింట్
చ్యూయింగ్ గమ్ - విరేచనకారి

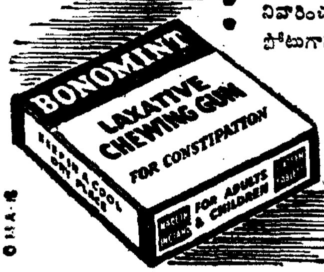

బోనోమింట్ త్వరగా మలబద్ధమును పోగొట్టును. మలబద్ధము వలన కలుగు బాధలు-తలనొప్పి, మాంద్యము అలసట వగైరాలు నివారించుటకై తీసికొనబడును. ఇది కడుపులో పోటుగాని, మంటగాని కలిగించదు.

2, 6, 16 బిళ్లల పాకెట్లలో లభించును.

వెస్ట్ మినిస్టర్ లేబరేటరీస్ లిమిటెడ్, లండన్ వారి తయారీ.

ఏజెంట్లు:-ఓరియంటల్ మర్కంటైల్ ఏజెన్సీ,
99-ఎ-ఆర్మీనియన్ వీథి, మద్రాసు.

బట్టల బీరువాలకి తాళాలేసెయ్యండన్నా బాబుగారూరుకుంటారు.

రామి : అదేటిగాని, నూకాలుబావా! పాపం నోరెరగని శాంతమ్మగోరే ఆల్లకీ, పిల్లలకీ అన్నం కొణ్ణించి అన్నీ మేడ మీదికి తీసుకెల్లాలిట. 'ఏటమ్మా' అలాగని నేనాసుబ్బమ్మ నడిగితే మొకం తిప్పించుకుని ఆవంటలమ్మ సుబ్బరంగా నేదట. అంచేత యీయమ్మకి శాంతమ్మే సెయ్యాలిట. ఆ యెంకమ్మ సేసిన వొంట తినొచ్చు గావాల.

రం : ఒరే! మన బాబుగోరికి యెక్కడి కల్లానికీ కాకే దొరకదు. ఎటెల్లాలన్నా కారింట్లో వుండదు. సాకలి బట్టలు ఆల్లే నాకరోడు తెత్తాడన్నాడు. యిప్పటికి నేదు. అంతా వొదులాదితే. శారదమ్మగో రొచ్చి ఆల్ని కింద కీడుత్తారు. బాబుగోరు అడ్డు రాకుండా వుండాలి.

నూ : మామా! నేను మంచి గమ్మత్తు సేత్తాను. ఆ సుబ్బపోణ్ణి 'బావూ నా తల్లికి రోగ మొచ్చిపడ్డది. సత్తదేంటో. పది రూపాయిలుంటే యిప్పించండి. బాబుగోరు జీతాలిత్తే యిచ్చేత్తా' నంటానురా.

రం : ఓ రొర్రోడా! నా వాప సేసేస్రా. ఏటన్నాడో తెల్సా. చెక్కు బొక్కు వొత్తాదిట. ఆదొత్తే వో చెక్కు యిత్తాట్ట నాకు.

రా : సెక్కేటి బాబూ, అదేటి సేస్తుంటారు.

రం : నీకు తెల్దు. బాబుగారి కాడో పుత్తకం వుంది. అందులో కాయితంమీద సంతకంసేసి యింత డబ్బా అని రాత్తారు. ఎవుడిసేతి కియ్యాలో ఆడి పేరు కూడా రాత్తారు. ఆ కాయిత మెట్టుకెల్లి, ఆ యీదిలో పెద్ద మేడ, 'బేంకు' కాడికెల్లి సూపుతే డబ్బిత్తారు. రాంగోపాలెన్నో సార్లు బాబుగారి కలా తెత్తాడు.

నూ : అయితే మామా! ఆ సెక్కేదో యిచ్చాడా?

రం : ఆడి బొందిచ్చేడు. బుక్కే నేదాడికాడ. ఆడినాకరోడు తెత్తాట్ట. బట్టలు తెచ్చినట్టే.

(అందరూ నవ్వారంభించేరు)

నూ : బాబుగోరింటాగ్రా.

రం : యిన్నిరా. నానే సెప్పేద్దామను కుంటున్నాను.

వాళ్ళ బాతాకానీ అంతా నిజమే. తన చెక్కుబుక్కు రాగానే యిచ్చేస్తానని వాదగ్గిర మూడు వొందలు బదులని తీసుకున్నాడు. నాకంతా అయోమయంగా వుండేది. పొమ్మనలేక, ఆవిడదీ పిల్లడిదీ ట్రీటుమెంటు యెంతకాలం వుంటుందని అడిగితే 'డాక్టరు, వాటికి ప్రొలాంగుడు ట్రీటుమెంటు చెయ్యాలంటున్నాడు. ఎన్నాళ్లుంపడమో ఇంకా తెలీదంటాడు.

నేను కొంచం కదిలేసరికి నాకళ్లెక్కడివా ళ్లక్కడి కెళ్లిపోయేరు. కొంతసే పైంతర వాత చుట్టాలతో మా శారద మర్నాడు యెక్స్‌ప్రెస్‌లో వొస్తున్నాదని చెప్పడానికి మేడమీది కెళ్లేను. ఆ సంగతి రంగన్నంతకిముందే చెప్పినట్టుంది. నేను వెళ్ళేసరికి వాళ్ళు భార్యాభర్తలిద్దరూ నామంచం మీద కూచున్నారు. నేను చూసి వెనక్కి తిరిగిపోతూవుంటే ఆయన, 'రావోయ్. అంత మొహమాట మేమిటి? మీ అత్త యేమీ అనుకోదులే' అన్నాడు.

ఆవిడ, 'పిల్ల రేపు ఎక్స్‌ప్రెస్‌లో వొస్తున్నాదిట? యింకెవరో కుర్రాడు కూడా వొస్తున్నాట దాంతో?' అన్నది.

'వాడా? మా విజయం. శాంత కొడుకు. ఎం. బి. నాలుగో యేడు చదువుతున్నాడు. శారద కూడా ఆ కాలేజీలో నే మొదటి సంవత్సరం చదువుతోంది.'

ఆయన, 'పంచాయితీబోర్డు గుమాస్తా కొడుక్కి ఎం. బీ. యెలాగ చెప్పిస్తున్నా డోయ్?'

'లేదండీ. నేనే చెప్పిస్తున్నాను. వాడు తెలివైనవాడు. అన్ని క్లాసులూ మెడల్సుతోనే ప్యాసవుతున్నాడు. అలాటి వాణ్ణి వొదిలెయ్యటం నా కిష్టంలేదు.'

ఆయన తల వూచి 'వాళ్ళు లాడ్జిలో వున్నారా, హాస్టలులో వున్నారా?' అన్నాడు

'ఇప్పటికి వాడు మెన్సు హాస్టలులోనూ, అది విమెన్సు హాస్టలులోనూ వున్నారు. వొచ్చే సంవత్సరం అక్కడ వో యెస్టాబ్లిషుమెంటు పెడదామనుకుంటున్నాను.'

'అలాటి పనిమాత్రం చెయ్యకు. ఏమంటే ఆ కుర్రాడికి మీ శారదతో యీక్వలు స్టేటసు వుందనుకుంటాడు. బుర్ర తిరిగిపోతుంది. పెద్దవాణ్ణి నేను చెప్పింది విను.'

నాకు చిరాకు వేసి 'అదంతా నేను చూసుకుంటానులెండి' అనేశాను.

ఆవిడ, మాట మార్చేసి, 'ఏమోయ్! పిల్లకి మేడమీదే అలవాటని రంగన్న చెప్పేడు.' అన్నది. నామాట చొరనీయకుండా ఆయ నందుకుని 'భయంలేదే. మనం వుండేది కొద్దికాలమేకదూ. ఈలోగా అల్లుడికి తెలియదా యేమిటి? మన్ని డిస్టర్బు చెయ్యడు అని అడిగాడులే. అయితే పిల్ల యెప్పుడొస్తుందోయ్?'

'రేపుసాయంకాలం ఎక్స్‌ప్రెస్‌లో వొస్తుంది.'

'చంపేవే. ఆ టైముకే మేం డాక్టరింటికివెళ్ళి, తరువాత పోస్టాఫసుకెళ్ళి మా వూరికి టెలిగ్రాం చెయ్యాలనుకున్నాం, నాబట్టలూ, చెక్కు బుక్కూ తెమ్మని.'

'మీరు మరో యెరేంజిమెంటుచేసుకోవాలి!' అని నేను కిందికి దిగిపోయేను.

ఆ సాయంకాలం శారదా, విజయం, యిద్దరూ కారు దిగ్గానే నాకూ, అరూకి, శాంతకి నమస్కారం చేసేరు. శారద మాకు తెలియకుండా మేడమీది కెళ్ళిందికాబోలు, కిందకిదిగి వాళ్ళమ్మతో 'అమ్మా! మేడమీ దెవరే నారూము, నాన్నగారి రూమూ ఆక్రమించేరు?' అంటే 'చుట్టాలు. నువ్వు

అతిమూత్రవ్యాధి
వారం రోజులలో
నెమ్మదించును

మూత్రంలో అధికంగా చక్కెరపోవుట అతిమూత్రవ్యాధిఅంటారు.(**Diabetes**) ఇది యెంత ఉపద్రవకరమైన వ్యాధిఅంటే, దీని పాలబడినవారు ఆరోజు కారోజు మృత్యువుకు ఆసన్నమౌతుంటారు. దీనికి డాక్టర్లు ఇన్‌సులిన్ ఇన్‌జెక్షన్ మాత్రమే కనిపెట్టారు. వాటివల్ల వ్యాధి పూర్తిగా నయం కానేకాదు. ఇన్‌జెక్షన్ల గుణము వున్నంతకాలం మాత్రం చక్కెర తాత్కాలికంగా నిలిచిపోతుంది. ఈజబ్బు లక్షణాలలో ముఖ్యమైనవి దాహం, ఆకలి తరచుగా చక్కెరతో మూత్రం బయలు వెడలటము, దురద మొదలైనవి. ఈ వ్యాధి ముదిరితే రాచపుండు, కురుపులు, కంటిపొర ఇతర చిక్కులు సంభవించును. వీనస్ ఛారమ్ ఆధునిక శాస్త్రంలో అద్భుతమైన చికిత్స. దీన్ని వాడటం వల్ల వేనకు వేలమంది మృత్యుముఖంనుండి బయటపడ్డారు. దీన్ని వాడితే రెండవ లేక మూడవ రోజునుండే మూత్రంలో చక్కెర తగ్గించి అత్యధిక మూత్రం గూడ నివారిస్తుంది. మూడు రోజుల తరువాత మీకు బాగా తేలిక యిస్తుంది, దీనికి పత్యం లేదు. ఇన్‌జెక్షన్లు అవసరం లేదు. ఇంగ్లీషులో వివరములుగల కరపత్రానికి వ్రాయండి. ఉచితంగా పంపుతాము.

50 బిళ్లల బుడ్డి ఖరీదు రు. 6-12-0 లు

ప్యాకింగు పోస్టేజి ఉచితము

వీనస్ రిసెర్చి లేబరేటరీ,

పోస్టుబాక్సు నం. 587, కలకత్తా (A. P. W)

MONEY'S
MODEL LETTER - WRITER & BUSINESS CORRESPONDENCE
224 Pages Price Rs. 1-8-0
Postage As. 10.
A. S. Money & Co., (AP)
14, Sambier Street, Madras-1.

★ చుట్టాలు ★

యీగదిలో వుండు. విజయం, వాళ్లమ్మగదిలో వుంటాడు.' అని చెప్పేలోగా రఘునందను గారూ, ఆయనభార్యా, పిల్లలూ కిందకిదిగి, యిద్దరూ శారదని కౌగలించుకుని, విజయం వేపు వొక చూపు విసిరీసి, 'అమ్మాయీ! మీ మామయ్య లిద్దరూను, మురళీని, శశిని' చూడు. యీవాళందరం కలిసి భోంచేద్దామని' చెప్పేడు.

ఉదయం యేడుగంటలైంది. మేమందరం డైనింగు హాల్లో కాఫీ, ఫలహారాలకోసం కూచున్నాం. మా విజయం స్నానం చెయ్యడానికెళ్లేడు. వంటావిడ వెంకమ్మగారు మాకు ప్లేట్లలో టిఫిను పెడుతున్నాది. మా శాంత వొక పెద్ద వెండిపళ్లెంలో టిఫినులూ, గ్లాసులూ పెట్టింది. ఒక కెటిల్లో కాఫీ పోస్తున్నాది. అదిచూసి మాశారద, 'ఎవరికత్తా అవన్నీని?'అంటే'మేడమీది చుట్టాలకని చెప్పింది. పిల్ల మొఖం, కళ్లూ, ఎర్రబడ్డాయి. తాచుపాములాగ లేచి 'ఏమిటీ! వాళ్లకి మేడమీదికి నువ్వా తీసుకెళ్ళడం? నాన్నగారూ! మీరెలా గూరుకున్నారు? ఇదేనా, భోజనంకూడా తీసుకెళ్తున్నావా?' శాంత వూరుకుంది.

'ఇదీనా? సిగ్గు' అని శారదంటూ వుండగా విజయం స్నానం చేసి వొస్తూ 'ఏమిటదీ' అన్నాడు. 'నీవూసేం కాదుబావా. నువ్వెళ్ళి టాయిలెట్టు చేసుకుని కాఫీకి దయచెయ్యి' అని మావేపు చూసి 'వాళ్లరోగం నేను కుదురుస్తానని' మధ్య హాలులోకివెళ్ళి 'ఏమండోయ్! తాతగారూ, కాఫీకి టిఫినుకీ దయచెయ్యండీ' అని కేకేసింది. మీదనుంచి, 'స్నానం చెయ్యందీ తినమమ్మా. రామిని నీళ్ళూ అన్నీ సిద్ధంచేసి రమ్మను' అని వినిపించింది.

'అలాగా! రామి పెరట్లో పనిచేసుకుంటున్నాది. వేన్నీళ్లూ, చన్నీళ్లూ, అన్నీవున్నాయి. ఆ బట్టలేవో అవ్వగారు పట్టుకొస్తే అన్నీ మీకు తయారుచేస్తారు' అనీసి లోపలికొచ్చిందిశారద. ఈలోగా విజయంకూడా వొచ్చి టిఫినుతీసుకుంటూ 'ఏమిటి శారదా, బాంబుషెల్లులాగవిసురుతున్నావుమాటలూ? ఎవరిమీద?' అన్నాడు. నేను, 'ఏమీ లేదు. దానికోపం నీకు తెలీదా యేమిటని' సర్దిశేను.

మేడమీది గ్రూపంతా కిందకిదిగి యిటూ, అటూ మాడకుండా స్నానాలుచేసి, టిఫినూ కాఫీ సేవించి మేడమ్మీది కెళ్లేరు. మరికొంత సేపటికి 'రాంగోపాల్! కారు సిద్ధం చెయ్యి. డాక్టరు దగ్గిరికెళ్ళాలి' అని కేకేశాడాయన. దానికి మా శారద, 'తాతగారూ! కారులో నేనూ, బావా మా ఫ్రెండింటికి పదిమైళ్లదూరంలో వున్న విలేజీకి వెళ్లాలి. కాబట్టీ, వో జట్కా మీద వెళ్లండి.' అని జవాబు చెప్పి, నాతో, 'నాన్నగారూ! వీళ్లు కారుమీద డాక్టరు దగ్గిరకీ లేదు, యేమీ లేదు; షికార్లు తిరగడం, షాపింగులు చెయ్యడమూ నట. మన రాంగోపాలు చెప్పేడు. నాన్నగారితో యెందుకు చెప్పలేదంటే ఏమనుకుంటారో అని వూరుకున్నాడట.' అంది. ఇంతలో డ్రైవరొస్తే 'ఏమోయ్! అమ్మాయి చెప్పింది నిజమేనా' అంటే, అవునన్నాడు వాడు.

శారదా విజయం కలిసి వెళ్లేరు. నేను యేమీ పనిలేక హాలులో కూచున్నాను. మా రంగన్నకీ రఘునందను గారికీ యీ కింది సంభాషణ జరిగింది.

రంగన్న: బాబూ! ఇప్పటికి పదిహేను రోజులైంది. తమ నౌకరూ లేడు, బట్టలూ, పెట్టెబుక్కూ లేవు, ఏటీలేదు. నాకో పెట్టే, నూకాలుకోటీ, రాంగోపాలు కోటీ, యిత్తామన్నారు. బాబుగోరికి చూటూ అమ్మగోరికి పట్టుచీరా కొంటామన్నారు. అంతా వుత్తదేనా?

రఘు: ఉండవోయ్! చూస్తూవుండూ.

రం: సూత్తానే వున్నాం. ముందుకూడా యిలాగే సూత్తాంగావాల.

అంతలో రామివొచ్చి, 'అమ్మా! నాకో కొత్తకోక కొనిత్తామన్నారు. ఎప్పుడిత్తారూ?' అంటె 'వుండవే. వెళ్లేటప్పుడిస్తానంది' ఆవిడ.

మరి వారంరోజు లైంతరవాత మేమూ, మా చుట్టాలూ భోంచేసి హాలులో కూచుని తాంబూలం వేసుకుంటూ వుంటే పోస్టు వొచ్చింది. అందులో మాఆవిడ పేర వొకటుంటె దాన్ని ఆవిడకు యిచ్చేస్తూ 'మీ రామన్నయ్య దస్తూరీలా గుంది' న్నాను. 'అలాగే. మీరు అన్నయ్య పేర రాసేరా యేమిటి?' అంది. 'మన రఘునందను గారూ, కుటుంబం వొచ్చినతరవాత రాసేను. అయినా మీ అన్నగారికి వుత్తరాలు రాయడం అలవాటూ లేదు, రాయడానికి తీరుబాటూ లేదంటావే. ఇంత అర్జంటుగా నా పేర కాకుండా నీ పేర రాయడంలో యేదో విశేషం వుంది' అన్నాను.

హక్స్లీస్

వింటో జినో

మెంతాల్, వింటర్‌గ్రీన్, అండ్ యూకలిప్టాల్.

కీళ్ళనొప్పులు, నడుమునొప్పి, తుంటినొప్పి, వాతరోగము, వాడీ వ్యాధి, నరాల నొప్పులు, రొమ్ముపడిశము నుండి హక్స్లీస్ వింటో జినో వెంటనే ఉపశమనము యిచ్చును.

హక్స్లీస్ వారి యితర ప్రఖ్యాత ఔషధములు.

హక్స్లీస్ నర్వ్-విగర్ (ఫార్మేట్సు విటమినులతో) కుగ్లో యిడ్సు, కోల్‌ఫిసాల్ క్యాప్సూల్సు, బీజర్-ఆల్.

పెద్ద కెమిస్టుల వద్ద, స్టోరులలో యిప్పుడు హక్స్లీస్ వారి మందులు, కొత్త సాకులు లభింపగలవు.

HUXLEY & CO., (INDIA) 25, DALAL ST., BOMBAY.

మద్రాసు రాష్ట్రమునకు డిస్ట్రిబ్యూటర్లు: విడిల్ సాయర్ & కంపెని (ఇండియా) లిమిటెడ్, 13-బి, సెకండ్‌లైన్ బీచ, మద్రాసు-1.

ఆ వుత్తరం పట్టుకుని ఆవిడ లోపలికెళ్లింది. అప్పుడు మాచుట్టం, 'రామన్నయ్యంటే యెవరూ?' అన్నాడు.

'లెఫ్టెనెంటు కర్నల్, కె. రామారావు.'

'ఏం జేస్తున్నాడు?'

'నెలరోజుల కిందటివరకూ బెంగుళూరులో వుండేవాడు. ఇప్పుడు వైజాగుకి అతని రెజిమెంటుని బదిలీ చేసేరు.'

ఆ సంగతి వినగానే ఆయన మొగం తెల్లబోయింది. వొంట్లో బాగులేదని పకుటుంబంగా మేడమీదికెళ్లేడు. మీదనించి 'ఓ యస్, సంపత్! ఓ గంటలో ట్రెయినుంది కదూ. మేం వెంటనే వెళ్ళవలసిన పనొచ్చింది. కారు సిద్ధం చెయ్యమనూ' అన్నాడాయన. 'కారు కమీషనరుగారు తీసుకెళ్లేరని' చెప్పేను. వెంటనే ఆయన జట్కా తేవడాని కెళ్లేడు.

వాళ్ళకి యెక్కణ్నించీ యే వార్తా రాలేదు. ఇంతర్జంటుగా ఎంచేతనా యీ ప్రయాణం అని నే నాలోచిస్తూ వుండగా ఆయన జట్కా తెచ్చి వీధిలో పెట్టి మేడమీదకెళ్లాడు అప్పుడు అరూ ఆ వుత్తరం చూడ్డానికి రమ్మని నన్ను లోపలికి పిలిచింది. ఆ వుత్తరం చదువుతుంటే నాకు ఆశ్చర్యం, కోపం, సిగ్గూ, అన్నీ వొక్కమారే వొచ్చాయి. ఈయన యిలాగే మా రామం దగ్గిరకికూడా (బెంగుళూరు) అనారోగ్యం మిషమీదవల్లి అధార్టీ చెలాయించి, చివరికి కొన్ని వొస్తువులు పట్టుకుని వుడాయించేడట.

నేను బయటికి వొచ్చేసరికి చుట్టాలు జట్కా యెక్కుతూ 'వెడుతున్నామోయ్ సంపత్' అని చెప్పేరు. రంగన్నా, నూకాలూ 'మా సెక్కులు బాబూ' అనీ, రాము 'నా కోకమాటేంటమ్మా' అనీ వేళాకోళం చేస్తూ వుంటేగా జట్కా కదిలిపోయింది. రంగన్న 'బాబూ! తవరి బట్టలు ఆడూ, అమ్మగోరిబట్టలు అదీ యేసుక్కెల్లిపోతున్నారు.' అంటే 'పోనీరా' అని మేడమీదికెళ్లి చూద్దునుగదా, మా రెండుబీరువాలలోని నదగ్గైనబట్టలు చాలావరకూ మాయమై పోయేయి. పోనీ పీడ వొదిలిందని సంతోషించేను.

మరి వారంరోజులయ్యాక వీళ్లనిమించిన చుట్టాలొచ్చారు. వాళ్లు ముగ్గురు. ఒక బోడిముసలమ్మ, వొక నడివయస్సు విధవరాలు, ఒక పాతికేళ్ల యువకుడూను. ఆ ముసలమ్మ పేరు లచ్చిమ్మ. ఆవిడకీ, మాకూ, చాలాదూరపు చుట్టరికం 'లచ్చింపిన్ని' అనేవాళ్లం. రెండో ఆవిడ లచ్చింపిన్ని కూతురు, భద్రకాళి. ఆ యువకుడు ఆమె కొడుకు గణపతి. వాళ్లు మా వూరికి సుమారు నూరుమైళ్ళ దూరంలోవున్న సింగవరం అనే గ్రామంలో వుంటున్నారు. వాళ్లు సాయంకాలం రైలులో దిగేరు. కొంతసేపు జట్కావాడితో కీసులాడితే వాడు సామానైనా యింట్లో పెట్టకుండా వెళ్లేడు. ముసలమ్మ వొక పెద్దమూటా, చిన్నావిడ వొక ట్రంకూ, అతను చేతిలో వొక గోనెగుడ్డసంచీ, చంకని వొకపరుపుమూటా పట్టుకుని మధ్యహాలులో కొచ్చేరు.

అవి కిందపెట్టి, లచ్చిమ్మగారు, 'చూశావురా సంపత్తూ! ఆ జట్కావాడి పొగరూ?' అని ప్లేటు మార్చి 'యిదుగో వీభద్రక్క. నువ్వు చిన్నప్పుడు చూశావు' అని మొగానికి కొంగడ్డం పెట్టుకుని సప్తమస్వరంలో 'దానికి పెళ్లవడం, యీనిసుగు పుట్టడం, దానిరాత యిలా అయిపోవడం, అన్నీ అయిపోయేయిరా' అని వెంటనే టోను మార్చేసి, 'అయితే యేంలే! బతికున్నాళ్లా, మీబావ దీన్నేం సుగబెట్టేడు?

(53-వ పేజీ చూడండి)

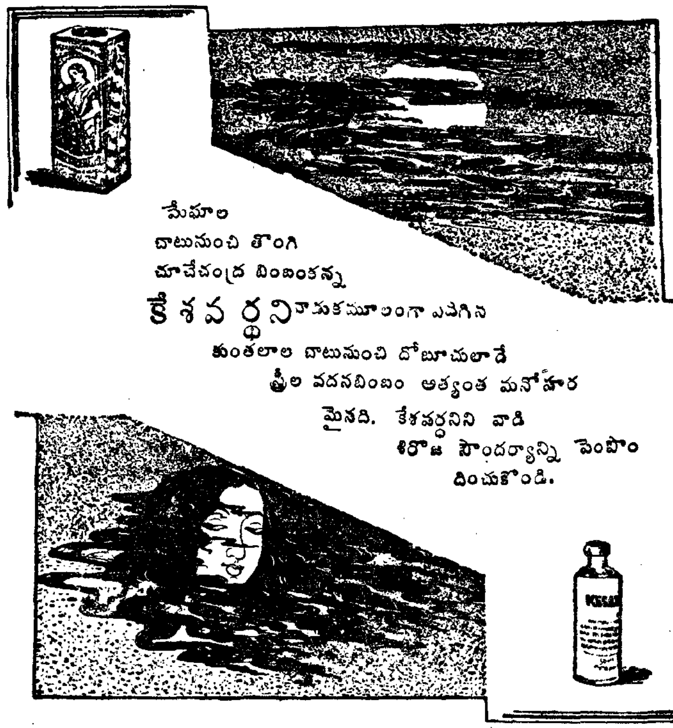

కేశవర్ధని అ. 14, షాంపూ అ. 14 అందరు డీలర్లవద్ద లభిస్తాయి.
లేక సౌత్ ఇండియా కెమికల్స్, క్రాస్‌కట్ రోడ్, కోయంబత్తూరుకు వ్రాయండి.

జమ్మివారి 'లివర్‌క్యూర్'
పిల్లల లివర్ & స్ప్లీన్ వ్యాధుల చికిత్సకు, నివారణకు

బ్రాంచి ఆఫీసు & వైద్యశాల
తాడంకివారి వీధి,
బకింగ్‌హాంపేట పోస్టు
విజయవాడ.

పై అడ్రస్సునందు మాడాక్టరుగారిని కలుసుకొని సలహా పొందవచ్చును
జమ్మి వెంకటరమణయ్య & సన్సు, H.O, మదరాసు-4.
విజయనగరం బ్రాంచి-ఓరుగంటివారివీధి.

★ చుట్టాలు ★

(25-వ పేజీ తరువాయి)

యెప్పుడూ రొసరొసలూ, తిట్లేకదా. మీ మేనల్లుడు గణపతిఅలాంటివాడు కాడులే' అంది.

నేను 'పిన్నిగారూ!' అనబోతూవుంటే 'గారేమిట్రా, పిన్నీ అన్రా. అప్పుడే కొత్తయిపోయేన్రా?'

'సరే! పిన్నీ అదుగో నా భార్య అరుణ' అని మా ఆవిణ్ణి చూపెట్టి 'పిళ్ళకో గది యేర్పాటుచెయ్య'మని చెప్పేను. ఆవిడ అరూని కౌగిలించుకుని 'నా తల్లే! మహాలక్ష్మిలాగున్నావే. వొరే గణపతీ; మీ అత్తగారి కాళ్లకి దండం పెట్రా.' అనేసరికి అతడు సాష్టాంగపడబోతూ వుంటే నేనే వారించి వాళ్లని లోపలికి పంపేను.

ఆ గణపతిని చూస్తే నాకు నవ్వొచ్చింది. బాగా బలిసివున్నాడు. నల్లని నల్లపు మీద పెదవి మధ్యకి చీలి, ఆ చీలికలోంచి వొక అరంగుళం పొడవు పన్ను బయటికొచ్చింది. మీసం బలిసివుంది. బండీగూడు క్రాపింగు. జుట్టు గంటపిడిలాగ ముడివేసేడు. రెండు చేతులకీ మురుగులూ, నాలుగు వేళ్లకీ వుంగరాలూ, మెళ్లో గొలుసూ వున్నాయి. ఒక గ్లాసు మల్లుకంటిమెడ లాల్చీ, పైమీద పెద్దంచుల జల్తారు పట్టువాణీ, వొక జల్తారు పంచా అతని డ్రెస్సు.

సామానులు లోపల పెట్టుకుని, హోలులోకొచ్చి ముగ్గురూ సోఫాల మీద మండీలువేసి కూచున్నారు. నేనూ, అరూ, రెండుకుర్చీలమీద కూచున్నాం. లచ్చమ్మగారు నీళ్లప్రవాహంలాగ మాటలారంభించింది. 'వరే సంపత్తూ! యిన్నాళ్లకి నాకళ్లు చల్లబడ్డాయిరా. ఎన్నాళ్లయ్యోనిన్నూ, నీపెళ్లాన్నీ, పిల్లనీ, చూడ్డానికి బయల్దేరాలనుకుంటే యెప్పటికప్పుడు అటంకాలే. ఐనా ఇక్కడికి రావాలంటే: బండీ, బస్సూ, రెయిలూ ఇన్నింటిమీదా ప్రయాణమే. అఖరికి తెరిపిచేసుకుని మాచిట్టిగాడికి—గణపతిని చిట్టి అంటాంలే- శెలవలు కూడా కలిసొచ్చేయనీ, కొన్నాళ్లు నీదగ్గిరుండొచ్చనీ వొచ్చాం. ఇంతకీ నువ్వూ, కోడలూ యేమనుకుంటారో అని అదో భయం' అంటూ వీధిద్వారం వేపు చూస్తూ 'నీకోసం యెవరో వొచ్చార్రా బాబూ' అంది.

నేను వెనక్కి చూస్తే విజయం, శారదా, యిద్దరూ వొచ్చిసోఫాలమీద సైతాయించిన వాళ్లని ఆశ్చర్యంగా చూస్తున్నారు. నేను, లచ్చమ్మగారితో 'వాళ్లెవళ్ళో కారు. అది నా కూతురు శారద, వాడు నా మేనల్లుడు విజయం. వాళ్ళు ముగ్గురూ నోళ్ళు తెరుచుకుని ఆశ్చర్యంగా, కళ్లు రెప్పవెయ్యకుండా కొంచెంసేపు చూసేరు. అప్పుడు లచ్చమ్మగారు, 'ఏమిరా సంపత్తూ! నాతో నా వేళాకోళం. నీకు అక్కా లేదు, చెల్లీ లేదు కదా మేనల్లుడెలా వొచ్చేడురా?'

'వాడు మాశాంతకొడుకు.'

'శాంతెవరూ?'

'మా విశ్వంబాబుకూతురు'

'వీడు విశ్వం మనవడా?' అంటే చిన్నావిడ 'ఆయ నెవరే?' అని అడిగింది.

'నీకు తెలీదులే. లక్ష్మింపురం. పేదవాళ్లూ, మనింటికి వొస్తూవుండేవాడు. అతణ్ణిచూసి జాలి వేసిమీ నాన్న, ఆయనకి తెలీకుండా నేనూ తృణమో పణమో యిస్తూవుండే వాళ్లం.' అన్నది.

దాంట్లో నిజానిజాలు నాకు బాగా తెలియవు. యీలోగా శాంత అక్కడికొచ్చి 'ఏం పిన్నిగారూ! బాగున్నారా?' అంది. 'బాగున్నాం. నువ్వెన్నాళ్లయింది యిక్కడికొచ్చి?' 'నెల్లాళ్లైంది. శెలవలికి మా విజయం వొస్తాడు. నన్నూ, మా సత్యాన్నీ రమ్మని అన్నయ్య రాస్తే వొచ్చాను.'

'మరి నీ మొగుడికెలాగ?'

'మా సుబ్బత్త వుంది.'

'అవును పాపం. పేదసంసారం, పూట బత్యం, పుల్లవెలుగూను. కొన్నాళ్లయినా మీ రిక్కడుంటే కర్చు తగ్గుతుంది.'

ఆ భద్రకాళి అందుకుని 'అవునూ. అందరికీ మనలాగే కొట్టునిండా ధాన్యం, దినుసులూ, యింట్లో పాడీ వుంటాయా యేమిటే! యెవళ్లు చేసుకున్న కర్మనిబట్టి వాళ్ళరాత.' అంటూ యీసడింపు మాటలతో మా విజయాన్ని వొక దెబ్బకొట్టినట్టు వాడివేపు తీక్షణంగా వో చూపు విసిరింది. మా విజయానికి కోపం వొచ్చింది కాని నావేపు చూస్తూ వున్నాడు. శారద వాడి చెయ్యిపట్టుకుని వాళ్లవేపు చూస్తూవుంది. ఆ గణపతి యింత సేపూ తెరిచిననోరూ, విప్పినకళ్ళూ, ముయ్యకుండా శారదవేపు అదే చూడ్డం. దానికి మొగం యెర్రబడ్డాది, పెదవులు కదులుతున్నాయి.

ఇంక వూరుకుంటే దానికోపం అగ్నిపర్వతంలాగ పైకి వుబుకుతుందని భయపడి, నేను, 'మీ యిద్దరూ లోపలికెళ్ళి డ్రెస్సు మార్చుకొండొయ్ పిన్నీ! మీరు ప్రయాణం ధూళిపోయేట్లు వేణ్ణీళ్ళ స్నానంచేసి కొంచెంసేపు బడలిక తీర్చుకోండి. ఒరే విజయం! నేను క్లబ్బుకెళ్ళి కారు పంపించేస్తాను. నువ్వూ, శారదా, మీ అత్తా, అమ్మా, సత్యం, ఆరుగంట షోకి న్యూథియేటరులో 'కోవాడిస్' రన్నవుతూంది: వెళ్ళండి. ఇదిగో—బాక్సు టికెట్టు తెప్పించేను. రాంగోపాలుకో రూపాయి టిక్కట్టు కొనిచ్చి. నేను చేర్మను కారులో యింటికొచ్చేస్తాను.' అన్నాను.

'అయితే మామయ్యా! మాకోసం చూడకుండా నువ్వూ, చుట్టాలూ భోంచెయ్యండి.' అన్నాడు విజయం.

'అరూ, శాంతా! మీరు తొందరవండీ. అప్పుడే అయిదయింది. వో పావుగంటలో కారు తిరిగి పంపిస్తాను.' అన్నాను. వాళ్ళు వెళ్లేరు.

లచ్చమ్మ, 'వరే చిట్టీ! బాక్సంటే యేమిట్రా?'

'అంటే పెట్టె.'

'పెట్టెకి టిక్కెటేమిట్రా?'

'ఆ టిక్కట్టు వాళ్ళని యెత్తుగా పెట్టెల మీద కూచోబెడతారు.'

'నువ్వెప్పుడేనా అలా కూచున్నావురా?'

'లేదు. భీవుడిపట్టం సినీమాలో మా తాసీల్దారొస్తే యెక్కడా కుర్చీలులేవు. అప్పుడు వో పెద్దపెట్టెమీద దిండ్లు వేసి ఆయన్ని కూచోబెట్టేరు. గొప్పవాళ్ళకి అలాంటి మర్యాదా చేస్తారు.' భద్రమ్మగారు, 'మనం మాత్రం చేయించుకోలేమా యేమిటే? గొప్పలెందుకని వూరుకుంటున్నాం గాని.' అంటూ మూతితిప్పుకుంది. ఇదంతా వింటే నాకు నవ్వొచ్చింది. నేను క్లబ్బుకెళ్లేను.

తిరిగి యేడున్నరకి యింటికొచ్చేను. చుట్టాలని భోజనానికి తయారవమని చెప్పి స్నానంచేసి భోజనాలదగ్గిరకొచ్చేను. లచ్చమ్మగారు తప్ప మిగతా యిద్దరూ నా పంక్తిని కూచున్నారు. ఆవిడ రాత్రి అన్నంతినదు. అంచేత దగ్గిరుండి వంటావిడచేత వలుగురికి సరిపోయే టంత మినపరొట్టె చేయించుకుంది. అది మా కెదురుగా పెట్టించుకుని, ఆవకాయా వొక పక్కెడు, గోంగూర పచ్చడితో సహా, పిచ్చాపాటీ మాట్లాడుతూ, అంతా కానిచ్చింది. నా పంక్తి యిద్దరూ కూడా గట్టి పట్టె

★ చుట్టాలు ★

పటేరు. నేను హాలులో కూచుని పేపరు చదువుతున్నాను, సినీమా కెళ్ళిన పార్టీ కోసం చూస్తూను. చుట్టాలు ముగ్గురూ సోఫాలమీద మామూలుగా కూచున్నారు. కొంతసేపైంతరవాత రంగన్న, నూకాలూ, రామీ, వాళ్ళ దగ్గిరకొచ్చి మాటలారంభించేరు. వాళ్ళు మా పెరట్లోనే వుంటారు.

రం : అయితే లచ్చుమ్మగోరూ! తమసిట్టిబావుగోరికే టుద్దేగం ?

ల : వాడా! మా వూళ్ళో యిస్కూలు పెద్దమాష్టరు

రం : పెద్దమాష్టారే! యెంతమంది మేష్టార్లున్నారమ్మా!

ల : మరోకున్నాడు, మా వాడిచేతికింద.

నూ : అబ్బో! మన బాబుగోరేటి సదివినారమ్మా?

ల : మెట్రిక్లాసుపరీక్షిచ్చేడు (S S L C)

రం : అదేటి పెద సదుబాయేటి ?

ల : మావూళ్ళో లేక పోతే,విజానారం పంపించి నెలకి యాభైరూపాయిలు కర్చుపెట్టి పన్నెండేళ్ళుంటే నేగాని అయింది కాదు. ఏం సామాన్యమనుకున్నావా ?

భ : అంత చదువుకున్న వాళ్ళు మా వూళ్ళో లేనేలేరు. ఆమాటకొస్తే పెద్దపట్నాల్లోగాని వుండరు

ల : పెద్ద వుద్యోగాలిస్తామంటే నౌకరీ చెయ్యడం పరువు తక్కువని మా వాడొప్పుకోలేదు.

నూ : ఏటమ్మా ఆ వుద్దేగాలు ?

ల : అదేమిట్రా ఆ వుద్యోగంచిటీ? నేం జెయ్యనంటే తాసీల్దారుగారు బలవంతం చేసి యిచ్చేరు?

చి : అదా. ఏన్నామరేటరు. నాకొద్దోయి బాబూ అంటే 'నీలాటి చదువుకున్న వాడూ, ఘరానా అసామీ, యీ వూరుకొగుగదా, యీ చుట్టుపట్ల పదివూళ్ళలో యెక్కడా లేడు, నువ్వొద్దంటే యెలాగని' బతిమాలుకుంటే సరేనని రెణ్ణెల్లు చేసేను.

నూ : జీతమెంత బావూ?

చి : జీతం నాకక్కర్లేదని దర్జాగా వొదిలేసేను. వుంటే నెలకి నూరురూపాయిలుండొచ్చు.

రం : ఇప్పుడు తమకెంత జీతమిత్తారు?

చి : (మీసం నులుపుతూ) నాకు జీతమేమిట్రా? నేనే వోమేష్టరుకి నెలకి యాభై రూపాయాలు జీతమిస్తూ వుంటేను. నేనెవరో తెల్సానీకు? ది మేనేజరు అండు హెడ్మాష్టరు ఆఫ్ ది సింగవరం ఎయిడెడ్ ఎలిమెంటరీ స్కూలు.

రం : అయితే తమరు పిల్లలగ్గిర నించి జీతాలు వొసూలు చేస్తారా ?

భ : అబ్బే! అలాచేస్తే మా వాడి గొప్పేమిటి ?

నూ : తంరు వూరికేనే సదుబు సెప్తారా యేటి ?

చి : మరేమిటనుకున్నావూ? అయినా గవర్నమెంటువారు, యింత మంచి పని చేస్తున్నానని నాకు యేడాదికి పదిహేను వొందలిస్తారు.

రం : అలాగా !

రామి : అమ్మా; మన యిజయంబావూ, శారదమ్మగోరూ-ఏటా సదుబూ?- డాక్టేరీ సదుబుతున్నారు గదా-ఆ సదుబు గొప్పదా యేటి ?

భ: చాల్లే! మాలచదువు. పుళ్లు కడగడమే కదూ. మైలాలేదూ. మడీలేదు. సెవాల్నీ, పురిటాళ్లనీ ముట్టుకుని ఆ గుడ్డల్తోనే యింట్లో కొచ్చి కలిపేస్తం. లక్షరూపాయిలిచ్చినా అలాంటి చదువు మా చిట్టిగాడికొద్దుబాబూ. అది చదవలేక యీ మేష్టరుపని చెయ్యలేదు. దీనికైనా రెండేళ్లు భీవుడిపట్నంలో ట్రేనింగైతేనేగాని వీల్లేదు తెలుసా?

రా : అయితే మన సంపద బావుగోరెందుకెట్టేరు ?

భ : అదేమో నాకేం తెలుసమ్మా?

ల : నన్నడిగేడు కాడు. వొద్దురాబాబూ, మనయింటా వంటా లేదని చెప్పిందును. అయినా మన చిట్టిగాడికేం కర్మం-మారాజులాగ వున్న వూళ్లో వుద్యోగమూ, యిల్లూ, వాకిలీ, భూమీ వుండగా. విజయంగాడికంటే యే మాలచదువో చదివితేనేగాని పొట్ట గడవదు.

నూ : లచ్చమ్మగోరూ! తమకెంత బూముంది?

ల : మాకా? రెండకరాలుంది. అందులో అరయకరం కొబ్బరిచెట్లూ, మామిడిచెట్లూ వేయించేం. మావూరికి తాసీల్దారొస్తే మా చెట్లనించే నీళ్ల కొబ్బరికాయలు పంపిస్తాం. యినస్పెట్రొస్తే మాయింట్లోనే బస. వున్నన్నాళ్ళూ కోరిన పిండివంటల్తో భోజనం పెడతాం, అతడిక్కావలసిన ఆవకాయ కాయలూ, బంగినపిల్లిపళ్లూ మేమే యిస్తాం.

నూ : అబ్బో! పెద్దబూమే. పెద్ద యెవసాయమే.

రామి : ఏవైతేంగాని యిజయం బావుగోరు దిరేసేస్కుంటే అచ్చంగా దొరగోరి లాగుంటారు.

ల : చాల్లే! కిరస్తానీవాడిలాగ బోడిగుండూవాడూను. మా చిట్టిగాడుచూడూ గొప్పాదమంత జుట్టూ, యెంత డాబుగా వుంటాడూ.

ఆసమయంలో సినీమాకెళ్ళిన పార్టీఅంతా వొచ్చేరు. లచ్చుమ్మగారి సభ ముగిసింది. నౌకర్లు పెరట్లో వాళ్లబసకి వెళ్లేరు. అరూ, వాళ్లందరూ భోజనాలకెళ్లేరు. నేను మేడ వరండాలో కూచున్నాను. భోజనాలయ్యాక మా శారదవొచ్చి, 'నాన్నగారూ! వాళ్లంత రూడ్ గా వున్నారేమిటే.మిమ్మల్ని వరే అంటారు. శివానీ, అతనీ అంత తూలనాడుతున్నారు.' అంటే, 'అమ్మా! వాళ్లు, వాళ్లవూరు దాటి బయటికి రాలేదు. ఆవూళ్లో వాళ్లే సివిలైజయినవాళ్లు. వాళ్లు చూసిన మహాపట్నం విజయనగరం.' అన్నాను.

'అయినా వాళ్లనిచూస్తే అసహ్యంగా వుంది. ఆదుక్కులాగా గణపతేమిటే. మీసాలూ వాడూ, వాడి డ్రెస్సూను'

'అమ్మా! ఏదోవాళ్లని కొంచం వోరిమితో చూడాలి. గణపతిని కొంచం ఆడించితే మీకూ వూసుపోతుంది'

శారద యేమి టాలోచించిందో 'సరే నాన్నా మేమేంజేసినా మీరేమీ అనుకోకండి' అన్నది

కొన్నాళ్లయింతరవాత వొకనాడు నేను హాలులో కూచునివున్నాను. లచ్చుంపిన్నీ, భద్రక్కా నా దగ్గిరకొచ్చి కూచున్నతరవాత, లచ్చుంపిన్ని 'వరే సంపత్తూ! నీతో వోసంగతి మాట్లాడాలిరా. ఇన్నాళ్ళయి వొచ్చేం. యెప్పుడు చెప్పాలన్నా ఏదో అడ్డొస్తూంది' అంది.

'ఏమి టాసంగతి?'

'మరేం లేదు. మాకూ మీకూ వున్న సమ్మంధం తెల్సేకు. నువ్వు మంచి బుద్ధిమంతుడివి. మా చిట్టిగాడున్నాడుకదూ: మీ శారదా వుంది! అదీ సంగతి' అనేసరికి నాకు ఆశ్చర్యం, నవ్వూ వొచ్చి నోటంట మాట రాలేదు.

అప్పుడు భద్రక్క అందుకుని, 'అన్నయ్యకిమాత్రం తెలీదాయేమిటి? చిట్టిగాడికీ, శారదకీ యీడూజోడూ సరిగ్గా కుదిరేయి. ఇంతకీ, మనకేంలోటుందీ. నిక్షేపంలాంటి సమ్మంధం, 'ఓ' అంటే కోటిమంది పెద్ద కట్నాలతో కూడా పిల్లనివ్వడానికి సిద్ధంగా వున్నారు. అదీగాక మనవాడికి చదువులేదా? వుద్యోగంలేదా? తను తిని మరి పదిమందికి పెట్టే ఆస్తిలేదా? అయినా అన్నయ్యమాత్రం వెనకాముందూ చూడకుండా ఆ దిక్కుమాల్న విజయంగాడిలాంటివాళ్లకిచ్చి దానిగొంతు కోస్తాడాయేమిటి?' అంటోంది.

వీళ్లగొంతుకలు చిన్నవికావు, మేడ మీద వున్న విజయానికీ, శారదకీ యీ

మాటలన్నీ వినిపించేవుంటాయి.

'ఆలోచిద్దాంలే' అని నేను మేడమీదికెళ్లేను. అక్కడ శారద, 'బావా! పూరుకో ఆర్భాటాలతో నీకెందుకు. ఆయిడియట్, గణపతిగాణ్ణి, వాళ్లనీ వో ఆట ఆడిస్తాను. నువ్వేమీ అనుకోకుండా చూస్తూవుండు, రేపట్నుంచీని.' అంటున్నది.

వంటింట్లోంచిఅరూ, శారదా కూడా లచ్చమ్మగారి పెళ్లిమాటలన్నీ విన్నారు. పెరటివరండాలోంచి, నౌకర్లు కూడా విన్నారు. రాత్రి నేను మేడవరండాలో మంచంమీద పడుకున్నాను. నౌకర్లు ముగ్గురూ నా దగ్గిరకొచ్చి, 'బాబూ! శారదమ్మగోరి నాయెలుగ్గొడ్డుకిచ్చి కొంప తీత్తారాయేటని'గోల చెయ్యబోతూవుంటే, 'పొండ్రా. అభయమేమీ లేదులెండ'ని చెప్పితే వాళ్ల సంతోషానికి అంతులేదు. అందులో రామి 'యిజయం బావుండగా శారదమ్మగోరికి మరోళ్లెందుకూ' అని వెలిపోయింది.

ఇంతలో శాంత వొచ్చి 'అన్నయ్యా! నేనూ విజయం రేపు బయల్దేరి లక్షింపురం వెళ్తాము.' అన్నది.

'ఏమంత అర్జంటూ? బావని నెల రోజులు శెలవుపెట్టి యిక్కడికి రమ్మని రాసేను. అత్తకూడావొస్తుంది.'

'ఏమీ లేదు. యిందాకా లచ్చంపిన్నీ నువ్వూ శారద పెళ్లిమాటలూ...' అని కంటనీళ్లు పెట్టుకుంది.

'ఓసివెర్రిదానా! యిదా నీభయం? నాకు మతిలేదనుకున్నావా యేమిటి? ఏంపరవాలేదులే.' అనేసరికి దాని మొహం వికసించింది.

'అన్నిటికీ నిన్నే నమ్ముకున్నానన్నయ్యా' అంటూ వెళ్లింది. ఆమర్నాడు లచ్చమ్మగారు నన్ను చూసి, 'ఏరా భంపత్తూ! యీ శాంతకీ కాపరం, చుట్టుబండలూ యేమీ లేదా యేమిటీ? నీదగ్గిరే దేవుళ్లాడుతోంది; అదీ పిల్లలూను. ముసిలిముండా అత్తగార్ని ఆ మొగుణ్ణీ వొదిలేసి యీ వేషాలేమిటీ? అదిగాక దిక్కుమాల్న దరిద్రుల్ని మనలాంటివాళ్లు చేరదీస్తే మనకేమోసం. పరువూ జప్పరాకాజేస్తారు.' అంటే 'అదంతా నేను చూసుకుంటానులే' అని ఆసంభావణ కట్టేసేను.

మర్రెండురోజులు పోయాక సాయంకాలం కారుమీద శారదా, గణపతీ, లచ్చమ్మా, భద్రక్కా, షికారువెళ్లేరు. తిరిగీ యింటికొచ్చేశాక వాళ్ళ ఆనందానికి అంతులేదు. శారద గణపతిని 'బావా' అని పిలవడం, హాస్యాలు చెయ్యడం ఆరంభించింది. గణపతి మహేంద్రపదవి వొచ్చినట్టూ, యింటికి కాబోయే అల్లుడైనట్టూ పొంగిపోతున్నాడు. ఆ ఆడవాళ్లిద్దరూ మంచి హుషారుగా వున్నారు.

మర్నాడు గణపతి వాళ్ళమ్మమ్మతో 'అమ్మమ్మ! శారదా, విజయంగాడూ చెట్టాపట్టాలు కట్టుకుని తిరుగుతారే. అది చూస్తే నాకళ్లకి కారం రాసినట్టుంటుంది!' అంటున్నాడు. 'వుండరా. వాణ్ణీ, వాళ్లమ్మనీ యీయింట్లోంచి గెంటించేయేర్పాటుచేస్తాను. ఏమే భద్రీ, నేం జెప్పినట్టూ చెయ్యడం రేపణ్ణించీ ఆరంభించు. పొరుగింటి రత్తమ్మగారితో బుజం కలిపేవా, లేదా?'

'ఆః! కలపడమేమిటీ! చూస్తూవుండూ.' అన్నది.

యేదో జరుగుతున్నది. ముందే నాకు తెలిసిందికాబట్టి యేమొచ్చినా వీళ్లే దీనికి కారకులని నేను చల్లగా అన్నీ కనిపెట్టడానికి నిశ్చయించేను. మర్నాడు పుదయం పదిగంటలైంది. గణపతి నున్నగా చలిమిడిముద్దలాగ తలా, మీసం, గడ్డం, గీయించుకుని యింట్లోకి హుషారుగా వొచ్చేడు. నేనూ శారదా వాణ్ణి చూసి నవ్వడం విని వాళ్ళమ్మా, అమ్మమ్మా హాల్లోకొచ్చి వాణ్ణి చూసేరు. కొంతసేపు నిశ్చేష్టులైంతరవాత, లచ్చమ్మ, 'ఒరి నీ మొహమ్మంట బెట్టా! అదేమిట్రా ఆ చలిమిడిగుండూ నువ్వూనూ? నీ కేం పొయ్యేకాలం వొచ్చిందిరా? యిలాంటి వోగాయితప్పని చేసేవూ' అంటూ కోరాలూ, మిరియాలూ నూరుతూవుంటే, వాడు యేమీ తొణక్కుండా 'నీకు తెలీయదులే! తరవాత చెప్తానూరుకో' అన్నాడు.

'ఏం జెప్తావు నీపిండం, నా మొఖమూను? అయేదుపేదో యిప్పుడే యేడవకూడదూ' అని వాళ్లమ్మన్నది.

'అదికాదే! ఆ విజయం క్రాఫింగులాగ చేయించుకోడం యెలాగా అని మన రంగన్న నడిగితే వాడు నాజుట్టు మూడు మెట్లలో వుందనీ, మొదట నున్నగా గొరిగించేస్తే అప్పుడు సమానంగా పెరుగుతుందనీ, బాగా పెరిగింతరవాత ఆలాటి క్రాఫింగు చేయించుకోవొచ్చనీ, మీసంకూడా తీయించేస్తే మంచి బాగా తయారు చేస్తారనీ చెప్పేడు. అంచేత యిలా చేసేను.'

'ఒరి చవట వెధవా! ఆ వెధవ సలహా యివ్వడం, నువ్వాలగ చెయ్యడం యేడిసినట్టేవుంది.' అని భద్రక్కన్నాది.

లచ్చమ్మగారు, 'యింతకీ ఆ విజయంగాడెక్కడ దాపరించేడురా, నీ ప్రాణాల మీదకీ' అని యింకా యేమో అనబోతూవుంటే, శారద గణపతి భుజమ్మీద చెయ్యివేసి, 'బావా! నీకు పెళ్లికళలప్పుడే వొచ్చేశాయి. రా! నేను నీకు స్వయంగా తలంటి నీళ్ళు పోస్తా'నని అక్కణ్ణించి తీసుకెళ్ళి అదీ, రామీ కలిసి వాడికి స్నానంచేయించి మొగాన్ని గోవింద బొట్టుపెట్టి తెచ్చేసరికి వాడి సంతోషానికంతులేదు. అప్పట్నుంచీ గణపతిని నౌకర్లు 'అల్లుడుగారూ' అని పిలవడం ఆరంభించేరు. వాడి బోడితల కప్పడానికి వో ఫెజ్ టోపీ కొన్నాది శారద. నల్లటి పేంటూ, ఎర్రటి కోటూ, ఆకుపచ్చ షర్టూ, కుట్టించి, తెల్లటి టెన్నీసు జోడు కొన్నాది. మొత్తానికి వో బఫూనులాగ డ్రెస్సు చేయించి అందరూ ఆనందిస్తూ వుండేవాళ్ళు. విజయం మాత్రం అందులో కలియలేదు, గడుసువాడు. శారద ప్రతిరోజూ లచ్చమ్మగార్నీ, భద్రక్కనీ, గణపతినీ, సాయంకాలం వోమారు కారుమీద తిప్పడం, వాళ్ళు పొంగిపోవడం జరుగుతోంది. ఇదంతా నిజమనేగాని, వాళ్ళని గమ్మత్తు చేస్తున్నారని వాళ్ళనుకోలేదు.

ఇంక నాటక మారంభమైంది. శారద రిస్టువాచీ బంగారం గొలుసుతోసహా కనిపించలేదు. ఇల్లంతా వెతికేం. ఎవర్నీ అడక్కముందే చుట్టాలు, వాళ్ల పెట్టెమూటలూ విప్పి చూపించేరు. మర్నాడు ఆ రిస్టువాచీ, మా శాంతా, విజయం వుంటున్న గదిలో, వాడి పుస్తకాల వెనకాలనించి తీసేనని భద్రక్కగారు నా చేతికిచ్చి 'అన్నయ్యా! తెలిసిందా దిక్కుమాల్న వాళ్ళనింట్లో చేరనిచ్చినందుకు ఫలితం? యికానైనా వేగం వొదుల్చుకో' అన్నాది.

'చూస్తానులే' అన్నాను.

శాంత యేడుపుకి అంతులేదు. విజయం తలవాల్చేసుకుని అన్నం తినడంకూడా మానేశాడు. నేను మేడమీద వొక్కణ్ణీవుండగా అరూవొచ్చి, 'ఎప్పుడూ లేంది యిదేం బుద్ధండీ వొదినకీ. అడక్కుండా నే విజయానికి వాచీకొన్నాంగామా. దాని గొలుసుకూడా మొన్ననే అర్డరిచ్చాం' అంది.

'నీకు తెలీదూరుకో' అని చెప్పేను.

శాంత వొచ్చి యేడుస్తూ, 'యిదేమిటన్నయ్యా', నా నైజం నీకు తెలీదూ? యీ అపవాదేమిటీ? నేను పిల్లలూ వెళ్ళిపోతాం. విజయం అదృష్టం యెలాగుంటేఅలాగుంటుంది.' అన్నాది.

'తెలివితక్కువగా మాట్లాడకు: వెళ్ళనేనుగాని, మీ వొదినగారి నిన్నేమేనా అంటేనా? కుక్క లెన్నరుచుకుంటె నీకేం

ముట్టాలు

గావాలిక!' అని దాన్ని పంపించేను.

అకస్మాత్తుగా రత్తమ్మగారు మా యింటికి రావడం మానేసేరు. ఏమండీ రాలేదని మా ఆవిడ కబురు పెడితే, తీరిక లేదని చెప్పేది. ఇంక చిన్న చిన్న వస్తువులు మాయమై పోతూవుండేవి. కొన్ని మా శాంత కొడుకు సత్యం నిక్కరు జేబులోనుంచో, షర్టు జేబులోంచో, లచ్చమ్మగారో, భద్రక్కగారో తీసేవారు. శారదది వొంటి పేట నెక్లేసు వొకటీ, రవల వుంగరం వొకటీ, వాడి పార్కరు కలం వొకటీ, యింకా చిన్న చిన్న వెండిగిన్నెలూ, అరూ గాజుల జత వొకటీ కనబడకుండా పోయేయి. లచ్చమ్మగారి దగ్గిర వో చిన్న క్రరపెట్టె వుండేది. దాన్ని ఆవిడెప్పుడూ వొదిలేదికాదు. ఆవిడ తప్పితే భద్రక్క దగ్గిరుండేది. 'అదేమిటమ్మా' అని మా కోడలడిగితే, 'అది మా దేవుడి పెట్టెరా. పనివ్వాళ్ళం మే మిద్దరం తప్ప దాన్ని మగవాళ్ళు ముట్టుకున్నా, మేం కూడా, రామేశ్వరయాత్రలు చేస్తేగాని ఆ పాపం మమ్మల్నీ, ముట్టుకున్న వాళ్ళనీ వదిలిపోదు' అనేది. నేను మా శాంతని పంపించలేదు సరికదా మా బావకూడా రెండు నెల్లు శెలవు పెట్టి వొచ్చాడు. అది చూసి లచ్చమ్మగారూ కూతురూ తెల్లబోయేరు. గణపతి గొడవేమీ లేకుండా బాగా భోంచేసి, నౌకర్లతో బాతాకానీ కొట్టూ వుండేవాడు.

రత్తమ్మగారూ, మా ఆవిడ చిన్ననాటి స్నేహితులు. ఆమె భర్త మా వూళ్ళో పెద్ద మిలులో భాగస్థుడూ, మేనేజరూను. మా శారద వొకనాడు రత్తమ్మగారింటికి వెళ్ళి పట్టుబట్టి అడిగితే, భద్రక్క వాళ్ళింటికి రోజూ వెళ్ళి రత్తమ్మగారి గురించి మా శాంత అతినీచంగా మాట్లాడుతుందనీ, యింకా యేన్నో చెప్పి, చివరికి మేమంటూ యీ వూళ్ళో లేకపోతే రత్తమ్మగారికీ, ఆమె భర్తకూ, ఆధారమే లేదని శాంత అన్నట్టు ఆమెతో చెప్పిందనీ, అందుచేత దూరంగావుంటే మంచిదని రాలేదని రత్తమ్మగారు చెప్పేరట. శారద యింటికొచ్చి అతికోపంగా 'యేం భద్రత్తా! ఏమిటి రత్తమ్మగారితో యేమేమో'కూ..., మా శాంత తనమీద చాడీలు చెప్పేవుట' అనేసరికి కాళికా మూర్తిలాగ లేచిపోయి 'దానికేం సిగ్గులేదే! అనవలసిన మాటలన్నీ మీ అమ్మనీ, అత్తనీ అనేసి మీదు మిక్కిలి నేనన్నానని నామీద చెప్తుందా?' అని యింకేవో అనరాని మాటలన్నీ దులిపి, లచ్చమ్మగారిదగ్గిరకెళ్ళి ఆవిడతో యేవో గుసగుసలు చాలాసేపు చేసింది.

నేనుకూడా, ప్రతి మించిపోతున్నాదని, వీళ్ళ నెలాగైనా సాగనంపాలని, ఉపాయం ఆలోచిస్తూ హాలులో కూచున్నాను. లచ్చమ్మగారూ, భద్రక్కా వొచ్చి నాదగ్గిరకూచున్నారు. లచ్చమ్మగారు, 'వదినె సంపత్తూ! యిన్నాళ్ళయింది. నాకేం చెప్పేవు కావు. ఆకాస్త ముక్కా నీ నోటంట అవునని పించి వెళ్ళాల్నుంది' అన్నది.

'ఏమిటీ? ఏంముక్కా?'

'అదేమిట్రా! అలాగంటావూ. మా చిట్టిగాడికీ, శారదకీ పెళ్ళిమాట. అవుననుకుంటే నిశ్చయ తాంబూలాలు పుచ్చుకుని వెళదామని వుంది'.

భద్రక్క, 'అన్నయ్య మాత్రం మరోలా గంటాడా యేమిటి? అదీగాక వాళ్ళిద్దరూ చిలకా గోరింకల్లాగ యెలా వున్నారో అన్నయ్యమాత్రం చూడలేదూ? అన్నయ్యా! చిట్టిగాడికి శారద ప్రాణమైపోయిందనుకో. వొనిమిషం అది కనబడకపోతే వాడికి వొంటిమీద తెలివే వుండదూ. ఏమైనా సరే! రేపు మంచిరోజూ. ప్రధానం చేసుకుందాం. మీదంపతులకి జరీచీరా, చాపూ, పిల్లకి అయిసూలాలు కట్టకంటే జాగు బుటాలు పట్టుచీరా, పట్టురవికా మాతో నే తెచ్చాం.'

నాకు కోపం రాలేదు కాని వాళ్ళ తెలివి తక్కువతనానికి జాలివేసి, 'శారదకి, ఎం. బి. అయిందాకా పెళ్ళి చెయ్యను! అప్పుడు చూసుకోవమ్మ' నన్నాను. దాంతో వాళ్ళిద్దరూ 'బాగా ఆలోచించు. యింతకంటె పెద్దదీ, కలిసొచ్చిన దీ, మరో సమ్బంధం రాదని' అన్నారు. 'సరేలే' అని అంతటితో ఆపేసేను.

మర్నాడు వాళ్ళు ప్రయాణం సిద్ధం చేసుకున్నారు. గణపతి శాంతని పిలిచి, కారు తెప్పించమని అనలేక అనలేక అన్నాడు. 'బావా కారు పాడైంది. తాపీగా ప్రమాదంలేకుండా వొక వొంటెద్దుబండీ మీదవెళ్తే బాగుంటుంది'అని శారద చెప్పేరది.

రంగన్న లచ్చమ్మగారితో 'అమ్మా! మీ దేముడిపెట్టె వొమాటు తెరిచి దేవుణ్ణి చూపిస్తే దండం పెట్టుకొని తరించుతా మమ్మా' అంటే 'మడీ, మైలా, వేళా, పాళా వొద్దుట్రా?' అని తప్పించుకునేది. మర్నాడు గణపతి ఆ బఘానుసూటు వేసుకుని వొంటెద్దుబండీ తెచ్చేడు. సామానులన్నీ పెట్టించి, శారదని చూసి 'శారదా వెళ్ళొస్తాను. దయామాత్రం వుంచు'మ' అన్నాడు.

భద్రక్క 'చాలేరా తెలివితక్కువ దద్దమ్మా! యింకా శారదా గిరదాను' అని అనిడా వాళ్ళమ్మ బండీ యెక్కుతూ వున్నా, మా యింటివాళ్ళనీ, సాగనంపుతున్న రత్తమ్మగార్నీ నానామాటలూ అంటూ వుంటే, లచ్చమ్మగారి చేతులో వున్న చిన్న పెట్టెని రంగన్న అకస్మాత్తుగా తీసి కింద వేసి కొట్టేసరికి అది బద్దలై అంగుళోంచి పోయిన వొస్తువులన్నీ బయటికొచ్చేయి. 'ఝునా మీ దేముళ్ళమ్మా! తమరు చాలా గొప్పోళ్ళే!' అని రంగన్న అంటూవుంటే వాళ్ళు తిట్టవర్షం కురిపిస్తూ బండియెక్కి ఉక్రోంటుగా తోలించుకుని వెళ్ళేరు. గాలివాన వెలిసినట్టయింది.

★

(11-వ పేజీ తరువాయి)

ఆనాటినుంచి దెయ్యం తమ కొలరు పట్టుకుని గుంజుతోందని ఎవరూ ఫిర్యాదు చెయ్యలేదు. కాని కొందరు వ్యక్తులు మాత్రం దెయ్యం పూర్తిగా అంతర్ధానం కాలేదనీ, నగరంలో దూరదూర ప్రాంతాల్లో కనిపిస్తూనే వుందనీ చెప్పేవారు.

నిజానికి, కొలొమెన్ ప్రాంతంలో ఒక పహరావాడు ఒక యింటివెనకనుంచి దెయ్యం నడిచిరావడం స్వయంగా స్వీయ నేత్రాలతో చూశాడు. కాని అతడు అంత బలిష్ఠుడు కాకపోవడం మూలాన దెయ్యాన్ని అరెస్టు చేయడానికి భయపడ్డాడు. చీకట్లోనే కొంతదూరం దెయ్యాన్ని అనుసరించాడు. కాసేపయిన తరవాత దెయ్యం వెనక్కి తిరిగి, బ్రతికి వున్న మనిషెవడికీ వుండనంత పెద్ద పిడికిలి చూపించి "ఎందుకు నావెంట వస్తావు?" అని అడిగింది. పహరావాడు "వూరికేనే" అని మాత్రం అని తక్షణం వెనక్కి పరిగెత్తాడు. అయితే యీ దెయ్యం చాలా పొడుగ్గా వుందట; పెద్ద పెద్ద మీసాలున్నాయట; ఓబుకోవ్ వంతెనవైపుగా నడిచిపోయి చీకటిరాత్రిలో కలసిపోయి తిరోహితమైందట.

(సమాప్తం)

Edited. Printed & Published by S. Sambhu Prasad at the Andhra Patrika Press, 7, Thambu Chetty St, Madra